

Regeringsrätten

Rättsfall

Eftergift av skattetillägg då tidigare ianspråktagande av investeringsfond inte beaktats vid realisationsvinstberäkning

Besvär av Aktiebolaget R — sedermera Ekonomikonsult — D:s Affärsbyrå AB — angående skattetillägg vid inkomsttaxering 1976.

Aktiebolaget sålde den 1 dec 1975 en fastighet i Varbergs kommun till M Aktiebolag för 2 037 000 kr. Köpeskillingen hade fastställts genom att förvärvspriset omräknats med antaget indextal för 1975 varefter från det omräknade förvärvspriset dragits värdeminskingsavdrag enligt den till 1975 års deklaration fogade avskrivningsplanen. I samband med denna utredning hade inte beaktats att vid byggnation 1968 medel avsatta till investeringsfond tagits i anspråk.

Den 30 dec 1975 övertogs aktierna i Aktiebolaget R av D varvid bolagets firma ändrades till Ekonomikonsult — D:s Affärsbyrå Aktiebolag. I deklarationen för 1976, som upprättades av D, redovisade bolaget skattepliktig realisationsvinst vid försäljningen av fastigheten med 16 817 kr.

TN höjde den skattepliktiga realisationsvinsten med 192 694 kr. Nämnden hade därvid från anskaffningskostnaden dragit 256 926 kr utgörande det belopp varmed fondmedel tagits i anspråk (75 procent av 256 926 = 192 694).

LSM påförde bolaget skattetillägg med 50 procent av den skatt som belöpte på 192 694 kr.

Bolaget anförde besvär över LSM:s beslut med yrkande om eftergift av skattetillägget. Som stöd för sin talan anförde bolaget i huvudsak. Bolaget hade vid upprättandet av deklarationen nyttjat den utredning som legat till grund för köpeskillingens fastställande. Denna utredning hade byggt på tidigare års värdeminskingsplaner. Att dessa — som det senare visat sig — varit felaktiga såtillvida att fondmedel som utnyttjats 1968 inte medtagits hade inte tidigare påpekats av taxeringsmyndigheterna. Det hade inte heller på annat sätt framgått att fondmedel utnyttjats. Även om det varit känt att medel ur investeringsfond tidigare tagits i anspråk för byggnation borde skattetillägg inte påföras då frågan om investeringsavdrag och dess behandling vid beräkning av realisationsvinst vid 1976 års taxering var synnerligen oklar.

LSR yttrade: Enligt 15 § lagen om investeringsfonder för konjunkturutjämning (SFS 1955:256) skall för beskattningsår, under vilket medel avsatta till investeringsfond tagits i anspråk för sådana kostnader, som enligt kommunalskattelagens regler inte må avdras annat än i form av årliga avdrag för värdeminskning av tillgången i fråga, så anses, som om tillgången avskrivits med det i anspråk tagna beloppet. Vid beräkning av realisationsvinst vid avyttring av fastighet skall enligt punkt 1 av anv till 36 § KL i dess vid 1976 års taxering gällande lydelse de avdragsgilla omkostnaderna för förvärv och avyttring av fastigheten minskas med avdrag som åtnjutits för värdeminskning av byggnad. — I målet är ostridigt att bolaget vid be-

räkning av realisationsvinsten vid ifrågavarande fastighetsförsäljning tillgodofört sig avdrag för kostnader för anskaffning och förbättring av fastigheten med belopp inkluderande kostnader för vilka investeringsfond tagits i anspråk med 256 926 kr. Genom underlåtenheten att minska de vid vinstberäkningen avdragsgilla omkostnaderna med beloppet av i anspråk tagna fondmedel eller upplysa om att sådana medel tagits i anspråk för byggnation får bolaget anses ha lämnat sådan oriktig uppgift, som enligt 116 a § TL skall medföra skattetillägg. Vad bolaget i besvaren anfört kan inte godtas som ursäkt för underlåtenheten. Skäl att efterge skattetillägget föreligger därför inte. — LSR lämnar besvaren utan bifall.

Bolaget besvarade sig hos KR och anförde — utöver vad som anförts i besvaren till LSR — i huvudsak följande. D, som hade övertagit aktierna i bolaget den 30 dec 1975, hade inte på något sätt varit involverad i bolaget då försäljningen av fastigheten gjordes upp och köpeskillingen bestämdes. När D upprättat bolagets självdeklaration för räkenskapsåret den 1 jan 1975 — den 28 febr 1976 hade han ej haft tillgång till annat än de uträkningar som verkställts mellan Aktiebolaget R och M Aktiebolag angående fastställande av köpeskillingen, de självdeklarationer som Aktiebolaget R avgivit under åren 1971—1975 samt detta bolags huvudbok och inventariebok omfattande åren 1971—1974. Inte i någon av dessa handlingar angavs att Aktiebolaget R vid uppförande av byggnaden på den ifrågavarande fastigheten anlitat investeringsfondsmedel.

KR i Gbg: ej ändring.

Bolaget gick vidare till RR, som yttrade: Genom sin underlåtenhet att vid realisationsvinstberäkningen minska de avdragsgilla omkostnaderna med beloppet av ianspråktagna investeringsfondsmedel har bolaget lämnat sådan oriktig uppgift som avses i 116 a § TL.

Vad gäller frågan huruvida eftergift av det påförda skattetillägget kan ske har TI inte ifrågasatt de av bolaget lämnade uppgifterna att D förvärvat aktierna i bolaget först sedan bolaget försålt sin fastighet till M Aktiebolag samt att D vid upprättande av bolagets självdeklaration haft tillgång allenast till vissa uträkningar för beräkning av köpeskillingen på fastigheten och till bolagets självdeklarationer för de senaste fem åren ävensom huvudbok och inventariebok för åren 1971—1974. Ej heller har TI bestritt bolagets uppgift att fastighetens anskaffningsvärde upptagits med samma belopp i de nämnda deklarationerna som angetts på blanketten R 21 i 1976 års självdeklaration.

Med hänsyn till nu angivna omständigheter kan det skäligen ej fordras att D vid upprättandet av bolagets självdeklaration skulle ifrågasätta riktigheten av de i de tidigare årens deklarationer lämnade uppgifterna om fastighetens anskaffningsvärde och därför finna att efterforskning på annat sätt var av nöden. Den felaktiga uppgiften i självdeklarationen — som hänför sig till en år 1968 gjord transaktion varvid medel från investeringsfond tagits i anspråk för avskrivning utöver plan — får i betraktande av det sag-

da anses vara ursäktlig. Vid sådant förhållande skall skattetillägget efterges.

RR undanröjer med ändring av KR:s dom det bolaget påförda skattetillägget. (RR föredr 31.3; dom 5.5.1982.)

En ledamot av RR ville inte efterge skattetillägget. Han påpekade de krav på kontrollskyldighet som ställdes på de skattskyldiga ifråga om yrkade avdrag. Någon ursäktlighet förelåg inte enligt hans mening i detta fall. Han tillade bl a. Vad D anfört om att bestämmelserna om investeringsavdrag och dess behandling vid beräkning av realisationsvinst skulle varit oklara 1976 kan inte göra bolagets underlåtenhet att redovisa investeringsavdraget ursäktligt då D själv yrkesmässigt är verksam som sakkunnig inom skatteområdet.

Anm: Se RÅ 1975 ref 96 (Skattenytt 1976 s 322), RÅ 77 Aa 122; RÅ 79 1:45; RÅ 79 Aa 47; RÅ 81 1:10. Se även prop 1971:10 s 214, 272; prop 1977/78 s 155, 206—207.

Aktuella skatteböcker från Norstedts

John Bratt – Olle Fernström – Stephan Tolstoy

DEKLARATION OCH BESKATTNING

28 uppl.

Ca pris 198: – 426 sidor

Standardverket på skatteområdet. Boken är helt aktuell och omfattar så gott som hela skatteområdet.

Anders Hagstedt – Bo Håkansson – Harry Margulies

SKATTEFLYKTSKLAUSULEN

Ca pris 198: – inb. 184 sidor

Boken innehåller en katalog över transaktioner som sätter in tolkningen av lagen i sitt sammanhang, klausulens tillämpningsområde samt förutsättningarna för klausulens tillämplighet.

Gösta Kedner – Carl Martin Roos

AKTIEBOLAGSLAGEN DEL I, Kap. 1–10

2 uppl.

Ca pris 295: – inb. 333 sidor

AKTIEBOLAGSLAGEN DEL II, Kap. 11–19

2 uppl.

Ca pris 396: – inb. 416 sidor

Nya omarbetade upplagor av den stora standardkommentaren på aktiebolagsrättens område. Även bokföringslagens bestämmelser om årsbokslut kommenteras.

Madeleine Löfmarck

GÄLDENÄRSBROTTE

Ca pris 320: – 374 sidor

Straffbestämmelserna om gäldenärsbrott bereder rättstillämpningen stora svårigheter bl a på grund av ändringar inom konkursrätten och genom kampen mot ekonomisk brottslighet.

I denna bok behandlas straffbestämmelserna mot bakgrund av förarbeten, praxis och doktrin. Delreformerna från 1976 och 1982 redovisas i sina olika konsekvenser.

NORSTEDTS